

Dziekanka artystyczna.

Fenomen kultury niezależnej 1972–1998 na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie

Akademia Ruchu (Wojciech Krukowski, Janusz Bałdyga, Andrzej Borkowski, Krystyna Klimaszewska-Piotrowska, Andrzej Komorowski, Jonasz Konderski, Jolanta Krukowska, Joanna Krzysztoń, Hanna Liziniewicz, Aleksandra Lompart, Cezary Marczak, Zbigniew Olkiewicz, Jan Pieniążek, Maria Pieniążek, Maciej Skalski, Grażyna Skibińska, Marta Sutkowska-Marczak, Hanna Tomaszewska, Jarosław Żwirblis, Krzysztof Żwirblis), Robert Alda, Janusz Bałdyga, Mirosław Bałka, Jerzy Bereś, Wojciech Bruszewski, Tomasz Ciecierski, Mirosław Filonik, Władysław Grochowski, Grupa SAB (Ryszard Kryska, Janka Malinowska, Michał Gołdanowski, Jerzy Owsiak, Roch Styczyński), Grupa (Ryszard Grzyb, Paweł Kowalewski, Jarosław Modzelewski, Włodzimierz Pawlak, Marek Sobczyk, Ryszard Woźniak), Carsten Höller, Instant Art (Jerzy Caryk, Ryszard Rogocki, Krzysztof Żukowski), Servie Janssen, Marek Kijewski, Ryszard Kryska, Piotr Kurka, KwieKulik (Zofia Kulik & Przemysław Kwiek), Kees Mol, Piotr Nathan, Paweł Nowak, Małgorzata Niedzielko, Jerzy Onuch, Andrzej Partum, Ewa Partum, Reindeer Werk (Dirk Larsen & Tom Puckey), Iain Robertson, Tomasz Sikorski, Mikołaj Smoczyński, Zdzisław Sosnowski, Petr Štembera, Łukasz Szajna, Leon Tarasewicz, Małgorzata Turewicz-Lafranchi, Zbigniew Warpechowski

oraz prace wielu innych autorów w postaci dokumentacji fotograficznej i filmowej.

Komisarz wystawy: Paweł Nowak we współpracy z Joanną Kiliszek

Współpraca kuratorska: Janusz Bałdyga, Ryszard Kryska, Jerzy Onuch, Andrzej Rosołek, Tomasz Sikorski, Krzysztof Żwirblis

Co łączy performance „Generał Center” Janusza Bałdygi, „Duet Polski” KwieKulik, „Stupid Woman” Ewy Partum, spektakle uliczne SAB oraz Akademii Ruchu, koncerty Zygmunta Krauze, Krzysztofa Knittla i Familja Radio Varšava z obrazami i akcjami Grupy, malarstwem Tomasza Ciecierskiego, rzeźbami i działaniami Neue Bieriemienność oraz wykładami Allana Kaprowa, Dicka Higginsa, Carstena Höllera, Józefa Robakowskiego, pokazami Juliao Saramento i Piotra Nathana? Miejsce ich powstania i prezentacji – Dziekanka na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie.

Wystawa, która obejmuje zarówno aktualne prace artystów wywodzących się z tego miejsca, bogatą dokumentację i działania, jak i prace z epoki ich powstania, prezentuje po raz pierwszy wyjątkowe zjawisko niezależnego i interdyscyplinarnego funkcjonowania artystów i teoretyków sztuki zebranych przez ponad 30 lat (1972–1998) wokół Dziekanki – klubu, centrum studenckiego, Pracowni, a następnie Galerii w Warszawie. Wystawie towarzyszy wydawnictwo dokumentujące jej historię.

Wystawa jest rodzajem artystycznej podróży w nieodległą jeszcze, ale już kruchą przeszłość pamięci artystycznej lat 70. 80. i 90. XX wieku, dzięki której chcemy zadać pytania o aktualną kondycję sztuki i artysty oraz możliwości otwartego tworzenia sztuki w społeczeństwie. Dzisiaj, w czasach populistycznych podziałów i niepewności, braku szacunku do dyskusji i urynkowania sztuki, problematyka ta jest jak najbardziej paląca.

Naszą odpowiedzią na podziały, egoizm, obojętność i strach, widoczne także w świecie artystycznym, jest przekonanie o wyjątkowym statusie sztuki umożliwiającym dialog, konieczności stałego eksperymentu i dyskusji, wolności i odpowiedzialności ludzkiej i artystycznej tworzenia, niedzieleniu sztuki na dziedziny oraz o talencie artysty, który pozwala mu obserwować i proponować innym refleksję nad tym, co jest i co się wydarzy.

Tym, co w ciągu kilkudziesięciu lat istnienia, w latach 1972 do ostatecznego zamknięcia w 1998 roku, decydowało o znaczeniu i randze Pracowni, a potem Galerii Dziekanka, była jej tradycja oparta o niezależność, niekomercyjność, moralną czystość prezentowanych tu zdarzeń oraz wyjątkowe, pełne szacunku i uwagi traktowanie artystów i interdyscyplinarne rozumienie sztuki.

Położona na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie, za pomnikiem Adama Mickiewicza, Dziekanka była alternatywnym miejscem wobec oficjalnej nudy i sztampy. Wyjątkiem i największą wartością, która decydowała o sile fenomenu Dziekanki i jednoczesnego wpływu na polską sztukę, był fakt, że od początku istnienia tworzyli i prowadzili ją sami artyści. Dziekanka umożliwiała zaistnienie w jej przestrzeni nierozpoznanych jeszcze obszarów nowej sztuki. Była skłonna do podjęcia – pod warunkiem autentyczności propozycji – ryzyka pokazania zjawisk nie w pełni dojrzałych artystycznie. Dziekanka nie preferowała jednego, określonego kierunku czy tendencji w sztuce współczesnej. Sztuki wizualne współistniały z działaniami muzycznymi i teatralnymi; malarstwo, rzeźba, rysunek, instalacje były prezentowane na równi z fotografią, wideo, performance`em. Różnorodne propozycje Dziekanki były skierowane przede wszystkim do środowiska artystycznego, a program wynikał z potrzeb samych artystów.

W ciągu prawie trzech dekad istnienia Dziekanki, pomimo zmian nazw, osób prowadzących i artystów współpracujących z tym miejscem, można mówić o jego jednolitości. Jej podstawą była umiejętność stworzenia – bez względu na sytuacje społeczne i polityczne – warunków dla rozwoju osobowości artystycznych.

Jej miarą mogą być osoby związane z Dziekanką i indywidualności, które w niej zaistniały:

Akademia Ruchu, Janusz Bałdyga, Mirosław Bałka, Jerzy Caryk, Anna Ciba, Ryszard Grzyb, Marek Kijewski, Krzysztof Knittel, Tomasz Konart, Paweł Kowalewski, Ryszard Kryśka, Paweł Kwaśniewski, Marcin Krzyżanowski, Jacek Kryszkowski, Paweł Kwiek, Przemysław Kwiek, Zofia Kulik, Mieczysław Litwiński, Sławomir Marzec, Robert Maciejuk, Jarosław Modzelewski, Małgorzata Niedzielko, Zbigniew Olkiewicz, Jerzy Onuch, Włodzimierz Pawlak, Libero Petric, Zygmunt Piotrowski, Radio Warsawa, Joanna Stańko, Tomasz Sikorski, Marek Sobczyk, Leon Tarasewicz, Małgorzata Turewicz, Ryszard Woźniak, Zbigniew Warpechowski i wielu innych.

Takiej formy istnienia miejsca bezpośredniej dyskusji artystów nie ma już w polskiej rzeczywistości od ponad 20 lat. Ale właśnie, czy wobec obecnym dyskursie o roli artysty w społeczeństwie i jej deprecjacji, o brutalności i pustce współczesnego artworldu, o innych alternatywnych formach finansowania kultury, nie warto byłoby przemyśleć takiej formuły na nowo?

Otwarcie wystawy 13.10.2017, godz. 18

Wystawa czynna 16.10 – 24.11.2017 (pn – pt 12 – 18)

Galeria Salon Akademii, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Krakowskie Przedmieście 5 (wejście od ul. Traugutta)

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Projekt współfinansuje miasto stołeczne Warszawa

www.um.warszawa.pl

Organizatorzy

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Projekt współfinansuje miasto stołeczne Warszawa

Patroni medialni

